

KOLARIN KUNTA

ÄKÄSLOMPOLON ASEMAKAAVAN MUUTOS MAAHISENTIENVARSI

KAAVASELOSTUS

Versio 1.1

3.8.2023 (22.1.2024)

Nosto Consulting Oy

Sisällysluettelo

1. Perus- ja tunnistetiedot	5
1.1. Tunnistetiedot	5
1.2. Kaava-alueen sijainti	5
1.3. Kaavan tarkoitus	7
2. Lähtökohdat.....	8
2.1. Selvitys suunnittelualueen oloista	8
Alueen yleiskuvaus	8
Rakennettu ympäristö ja palvelut	8
Luonnonympäristö	8
Muinaismuistot.....	9
Maanomistus	9
Tekninen huolto.....	9
Liikenne	9
2.2. Suunnittelutilanne.....	10
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	10
Maakuntakaava	10
Yleiskaava	11
Asemakaava	13
Rakennusjärjestys	14
Kaavan pohjakartta.....	14
Rakennuskiellot.....	14
3. Suunnittelun vaiheet.....	15
3.1. Asemakaavan suunnittelun tarve.....	15
3.2. Osallistuminen ja yhteistyö sekä suunnittelun vaiheet.....	15
Viranomaisyhteistyö.....	15
Osalliset ja vireilletulo, valmisteluvaihe	15
Kaavaehdotus	16
Kaavan hyväksyminen.....	17
4. Asemakaavan kuvaus	18
4.1. Kaavan rakenne	18
Mitoitus.....	18

	Palvelut.....	18
	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	18
4.2.	Aluevaraukset	18
	Korttelialueet	19
	Virkistysalueet	19
	Liikenne- ja katualueet	19
4.3.	Asemakaavan vaikutukset.....	19
	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistäminen.....	19
	Asemakaavan suhde yleiskaavaan	20
	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	20
	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	23
	Asemakaavan muut vaikutukset.....	24
4.4.	Ympäristön häiriötekijät.....	24
4.5.	Nimistö	24
	5. Asemakaavan toteutus.....	25
5.1.	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	25
5.2.	Toteuttaminen ja ajoitus.....	25
5.3.	Toteutuksen seuranta.....	25

LIITTEET

- 1) Asemakaavan seurantalomake
- 2) Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 3) Kaavakartta, kaavamerkinnot ja -määräykset
- 4) Lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- 5) Kaavan laatijan vastine osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuihin lausuntoihin
- 6) Lausunnot kaavaluonnoksesta
- 7) Kaavan laatijan vastine kaavaluonnoksesta saatuihin lausuntoihin
- 8) Lausunnot kaavaehdotuksesta
- 9) Kaavan laatijan vastine kaavaehdotuksesta saatuihin lausuntoihin

TAUSTAMATERIAALI

- Vireillä olevan Ylläksen osayleiskaavan uudistamisen yhteydessä laaditut luonto-, maisema-, liikenne-, ja meluselvitykset (Sweco 2021).

VERSIOHISTORIA

0.9	Kaavaluonnos	16.9.2022	Käsitelty Kolarin kunnanhallituksessa 29.11.2022 § 265.
1.0	Kaavaehdotus	3.8.2023	Käsitelty Kolarin kunnanhallituksessa 10.10.2023 § 221.
1.1	Kaava hyväksymiskäsittelyyn	(22.1.2024)	Hyväksytty Kolarin kunnanvaltuustossa __.__.20__ § __.

1. Perus- ja tunnistetiedot

1.1. Tunnistetiedot

KOLARIN KUNTA ÄKÄSLOMPOLON ASEMAKAAVAN MUUTOS MAAHISENTIENVARSI

Asemakaavan muutos koskee:

Korttelia 450, 451 ja 452 sekä virkistys- ja katualuetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:

Korttelit 450-452 ja 617-620 sekä virkistys- ja katualuetta.

Suunnitteluorganisaatio

Asemakaavan laadinnasta on vastannut dipl.ins. Pasi Lappalainen Nosto Consulting Oy:stä (Turku).

Käsittelyvaiheet

Kaavatyön vireilletulosta on kuulutettu	4.5.2022
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä	11.5.-9.6.2022
Kaavaluonnos on ollut nähtävillä	22.12.2022–19.1.2023
Kaavaehdotus on ollut nähtävillä	1.11.–30.11.2023
Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kaavan	__._.20__

1.2. Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Kolarin kunnassa, Äkäslompolon kylässä, Ylläs-tunturin pohjoisrinteellä, Tunturintien (maantie 9401) lounaispuolella, Maahisentien varrella, noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Äkäslompolon kylän palveluista. Kolarin kuntakeskuksen palvelut sijaitsevat noin 45 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Alue rajautuu Tunturintiehen koillisessa sekä virkistysalueeseen, sähkölinjaan ja ulkoilureittiin muissa ilmansuunnissa.

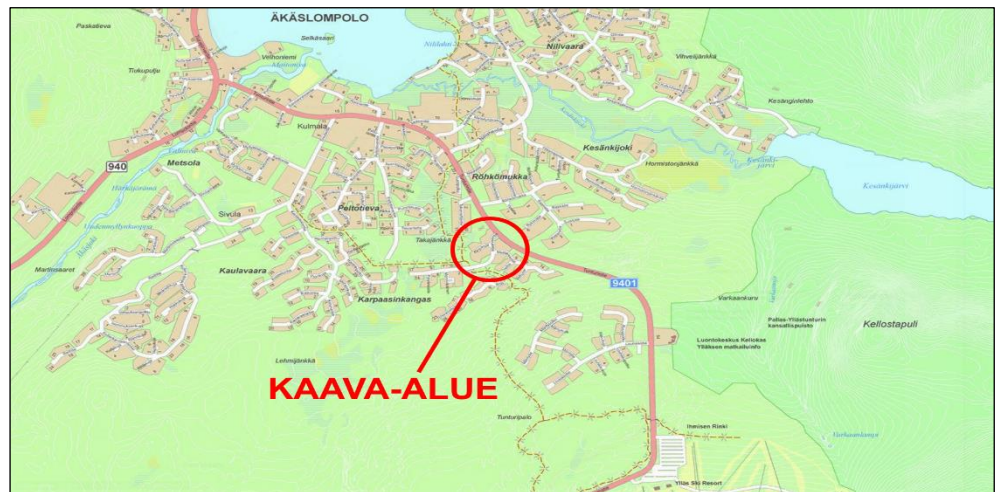
Suunnittelualue sijoittuu voimassa olevan asemakaavan (Kolarin 2. kunnanosa, Äkäslompolon asemakaava ja asemakaavan muutos, Maahisen-tienvarsi, korttelit 450–468, hyväksytty kunnanvaltuustossa 28.4.2009) matkailua palvelevien rakennusten korttelialueelle (RM, RM-1), lähivirkistysalueelle (VL), retkeily- ja ulkoilualueelle (VR) sekä katualueelle (Maahisentie, Keijukuja, Mettiäisentie).

Suunnittelualue sijoittuu kiinteistöjen 273-402-105-69 Kortteli 450/1, 273-402-105-70 Kortteli 450/2, 273-402-105-71 Kortteli

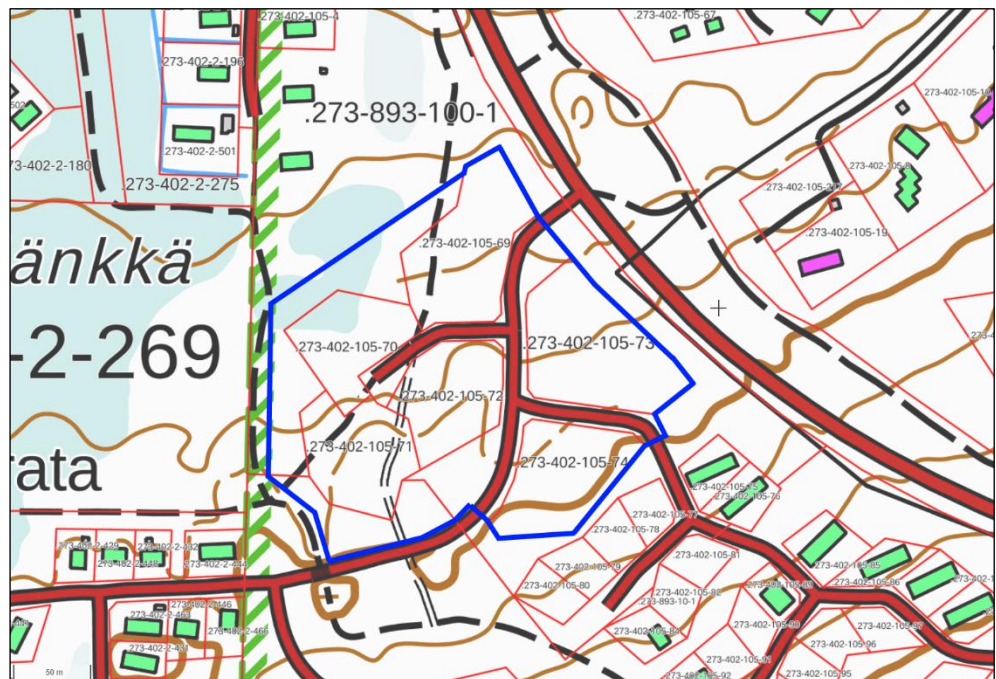
450/3, 273-402-105-72 Kortteli 450/4, 273-402-105-73 Kortteli 451, 273-402-105-74 Kortteli 452, 273-893-10-1 KOLARIN VALTIONMAA, YLLÄS ja 273-893-100-1 ÄKÄSLOMPOLO alueelle.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on esitetty seuraavassa kuvassa.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti. Pohjakartta: Kolarin opaskartta, © Kolarin kunta.

Suunnittelualueen likimääräinen raja-
maastokartalla ja ilmakuvalla on esitetty seuraavissa kuvissa.

Suunnittelualueen likimääräinen raja-
maastokartalla. Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen peruskartta, © Maanmittauslaitos.

Suunnittelualueen likimääräinen rajausta ilmakuvalla. Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen ortokuva, © Maanmittauslaitos.

1.3. Kaavan tarkoitus

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa nykyisen asemakaavan rakentamattomat RM- ja RM-1 -korttelialueet 450 sekä 451 RA-korttelialueiksi vastaamaan paremmin loma- ja matkailurakentamisen kysyntään ja tehdä korttelialueiden rajauksiin tarvittavat muutokset. Lisäksi korttelin 452 RM-1 määräys muutetaan muotoon RM, ja alueen määräyksiä sekä merkintöjä päivitetään vastaamaan alueen nykytarpeita.

Kaava-alueen kokonaisrakennusoikeus pienenee muutoksessa noin 7 000 kerrosalaneliömetriä.

Laadittavalla asemakaavalla ei arvioida olevan sellaisia vaikutuksia, että ne koskisivat valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita.

2. Lähtökohdat

2.1. Selvitys suunnittelualan oloista

Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualaue on pääosin metsämaastoa. Suunnittelualan itäpuolella Mettiäisntien varressa on jo toteutunutta lomarakentamista. Pohjois-koillispuolella suunnittelualauea rajaa Tunturitie. Muissa ilmansuunnissa suunnittelualauea ympäröivät retkeily- ja virkistysalueet. Alueella on voimassa Äkäslompolon asemakaava ja asemakaavan muutos (Maahisentienvarsi, korttelit: 450-468, hyväksytty Kolarin kunnanvaltuustossa 28.4.2009).

Suunnittelualan pinta-ala on noin 4,6 hehtaaria.

Rakennettu ympäristö ja palvelut

Suunnittelualaue on rakentamaton katualaueita lukuun ottamatta. Suunnittelualan lähimaastossa Mettiäisntien sekä Maahisntien varressa on jo toteutunutta lomarakentamista.

Äkäslompolon palveluihin on suunnittelualaueelta matkaa noin 1,5 kilometriä.

Lomarakennuksia Mettiäisntien varrella.

Luonnonympäristö

Suunnittelualaue on pääosin mäntyvaltaista kuivaa kangasmetsää. Suunnittelualan maaperä on hiekkamoreenia. Suunnittelualaue sijoittuu Rötkömukanmaan pohjavesialueelle (VHA, 12273167), Luokka II: vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue.

Suunnittelualue sijaitsee Kolarin kunnan koillis- ja itäosaan sijoituvalla niin kutsutulla Ylläs-jaksolla, jonka korkeimman tunturin Yllästunturin huippu kohoaa yli 700 metriä merenpinnan yläpuolelle. Alue kuuluu Ounasselän tunturiseudun maisema-alueeseen.

Suunnittelualueella ei ole todettu suojeltavia luontoarvoja aiemman asema- (2009) ja yleiskaavoituksen (2006–2008) yhteydessä, eikä erilliselle luontoselvitykselle ole tarvetta.

Suunnittelualuetta Keijukujalla.

Muinaismuistot

Alueella ei ole tiedossa olevia muinaismuistoja tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita.

Tornionlaakson museo on suorittanut suunnittelualueella 7.6.2023 tarkastuskäynnin ja on todennut lausunnossaan 7.7.2023, että alueelta ei löytynyt kiinteitä muinaisjäännöksiä tai kulttuuriperintökohteita, joilla olisi vaikutusta asemakaavan muutokseen.

Maanomistus

Suunnittelualue on valtion omistuksessa.

Tekninen huolto

Suunnittelualue on liitettävissä sähkö- ja vesihuollon verkostoihin.

Liikenne

Suunnittelualueelle kuljetaan yhdystietä 9401 (Tunturintie), jonka keskimääräinen vuorokausiliikenne (2021) suunnittelualueen kohdalla on 1 330 ajoneuvoa/vrk. Suunnittelualue sijoittuu Maahisentien sekä Mettiäisentien varteen.

2.2. Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistamisesta 14.12.2017, ja päätös tuli voimaan 1. huhtikuuta 2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Kaavahanketta koskevat uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista ainakin:

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

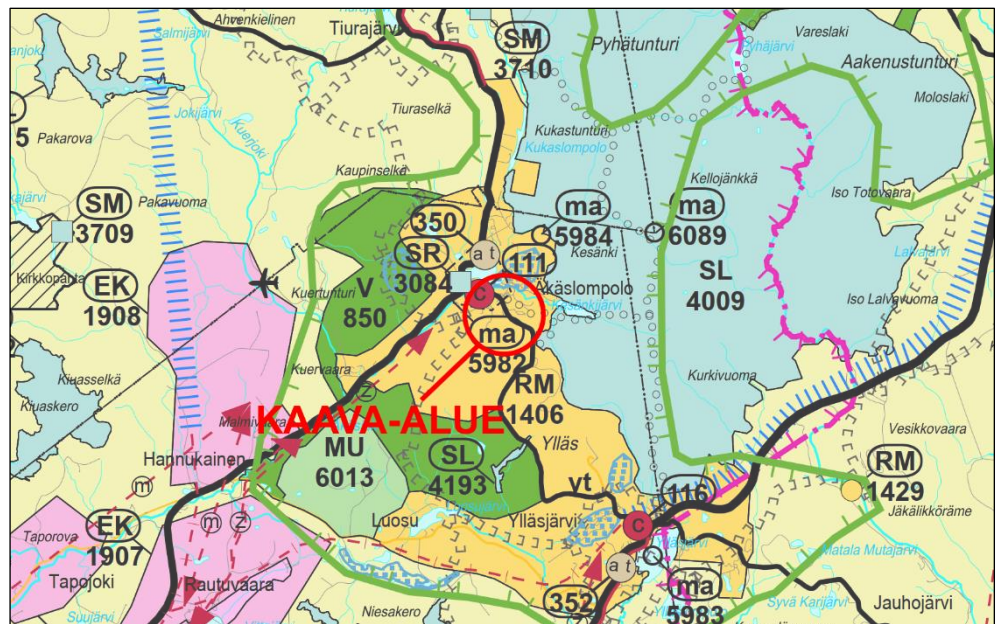
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Ympäriministeriö on 23.6.2010 vahvistanut Tunturi-Lapin maakuntakaavan, joka on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä tullut lainvoimaiseksi 16.5.2012.

Suunnittelualue on maakuntakaavassa osoitettu matkailupalveluiden alueeksi (RM) sekä matkailun vetovoima-alueeksi, matkailun ja virkistymisen kehittämisen kohdealueeksi (mv). Suunnittelualueetta koskee myös maakuntakaavassa osoitettu erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettun alueen raja, jonka pohjoispuoleisella alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavasti haittaa poronhoidolle.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti maakuntakaavassa on esitetty seuraavassa kuvassa.

Ote Tunturi-Lapin maakuntakaavasta.

RM Matkailupalveluiden alue /-kohde

- Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita, kuten matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

mv Matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue

Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistyksen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista.

Aluetta tulee kehittää matkailukeskusten, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla.

--- Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettun alueen raja

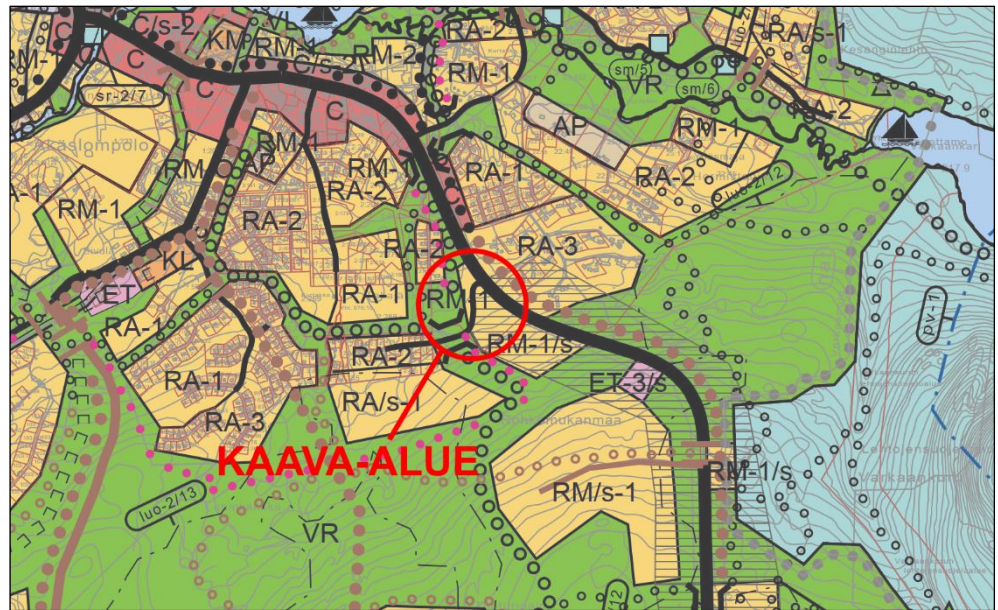
Rajan pohjoispuoleisella alueella olevaa valtion maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Valtion maan luovuttaminen tai vuokraaminen saa tapahtua vain sillä ehdolla, että maanomistajalla tai vuokramiehellä ei ole oikeutta saada korvausta porojen aiheuttamasta vahingosta. (Poronhoitolain 2.2 §:n mukaan)

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa ja suunnittelualueella maankäyttöä ohjaa Kolarin kunnanvaltuuston 27.2.2008 hyväksymä ja Rovaniemen hallinto-oikeuden päätöksellä 28.4.2009 voimaan tullut Ylläksen osayleiskaavan muutos. Suunnittelualue on osayleiskaavassa osoitettu hotelli- ja matkailupalvelujen alueeksi (RM-1), hotelli- ja matkailupalvelujen alueeksi, jolla ympäristö säilytetään (RM-1/s) sekä retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR). Alueen läpi kulkeva on osoitettu kokoojakatu.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti osayleiskaavassa on esitetty seuraavassa kuvassa.

Ote Ylläksen osayleiskaavan muutoksesta 2025.

RM-1

HOTELLI- JA MATKAILUPALVELUJEN ALUE.

MÄÄRÄYS

- Alue tulee asemakaavoittaa. Aluetehokkuuden tulee olla välillä 0,05...0,2.
- Alueelle saa rakentaa enintään 2-3-kerroksisia rakennuksia siten, että enintään 30%:lla alueesta sallitaan 3-kerroksista rakentamista mikäli maastonmuodot sen sallivat.

RM-1/s

HOTELLI- JA MATKAILUPALVELUJEN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ SÄILYTETÄÄN.

Tunturihotellin alue, joka sijoittuu maisemallisesti vaativalle kaukomaisemassa näkyvälle paikalle.

MÄÄRÄYS

- Alueelle saa sijoittaa lisäksi laskettelutoimintaa palvelevia hissejä ja rinteitä ja niihin liittyviä rakennuksia.
- Alue tulee asemakaavoittaa. Alueen enimmäisrakennusoikeus on 10.000 k-m², minkä lisäksi kellarikerroksiin saa rakentaa 25 % enimmäiskerrosalasta. Alueelle saa rakentaa enintään 1-3 -kerroksisia rakennuksia maaston mukaan porrastaen.
- Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida sopeutuminen kaukomaisemaan.

OHJE: Maisemaan sopeuttaminen koskee rakennustapaa ja ympäristöä.

VR

RETKEILY- JA ULKOILUALUE.

Kansallispuiston aluetta täydentävä merkittävä retkeily- ja ulkoilualue. Alueella on erityisesti virkistystoiminnan kannalta huomioitavia luonnon ja maiseman arvoja.

MÄÄRÄYS

- MRL 43.2 §:n nojalla määrätään, että alueelle saa rakentaa yleistä virkistystoimintaa palvelevia polku- ja reittiverkostoja, aktiviteettireittejä sekä niitä palvelevia pienimuotoisia retkeilyä palvelevia rakennuksia. Alueella sallitaan toimintoja palveleva ajoneuvoliikenne ja pysäköinti. Alueelle saa sijoittaa ohjelmapalvelutukikohtia ja porotarhoja. Alueelle ei saa rakentaa majoitustiloja. Alueelle ei saa sijoittaa hissi- ja rinnerakentamista.
- MRL 43.2 §:n nojalla määrätään, että alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman MRL 128 §:n mukaista maisematyölupaa.

OHJE: Rakentaminen tulisi toteuttaa pienimuotoisena siten, että se sopeutuu maisemaan ja maastonmuotoihin.

Alueen metsiä tulisi hoitaa siten, että huomioidaan matkailuelinkeinon tarpeet ja metsämaisema luonnossa liikkuvan kannalta. Metsänkäsittelyssä tulisi noudattaa Pohjois-Suomen metsänhoitosuosituksia.

Alueella sallitaan puuston käyttö tavanomaisiin kotitarpeisiin.

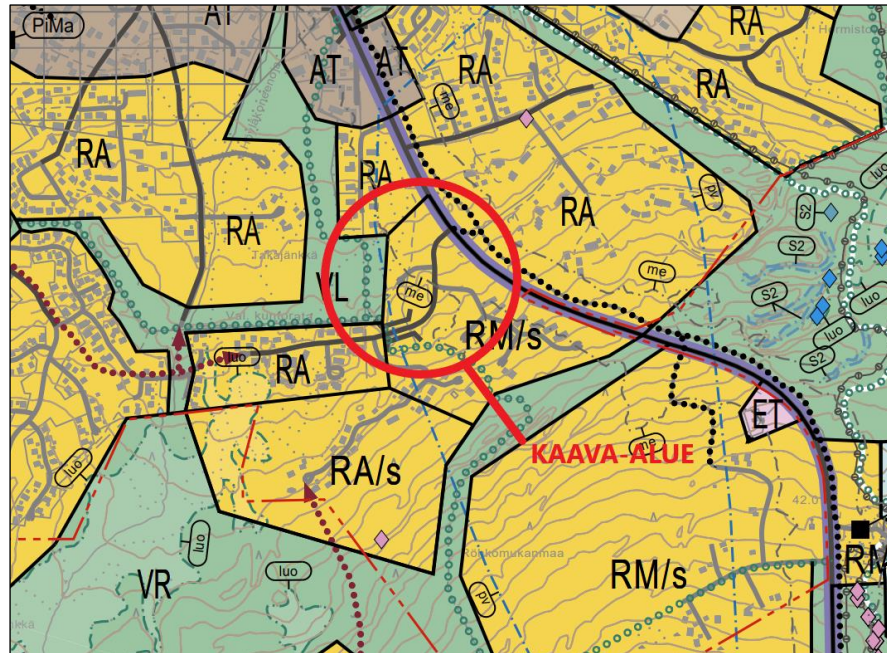

 KOKOOJAKATU.

Suunnittelualueella on vireillä Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen (kaavaehdotus 18.4.2023 nähtävillä 17.5.–15.8.2023). Kaavaehdotuksessa suunnittelualueelle on osoitettu matkailuelinkeinon alue, jolla ympäristö säilytetään (RM/s), lähivirkistysalue (VL), melualue (me) ja yhdystie.

Suunnittelualueen likimääräinen sijainti osayleiskaavaehdotuksessa on esitetty seuraavassa kuvassa.

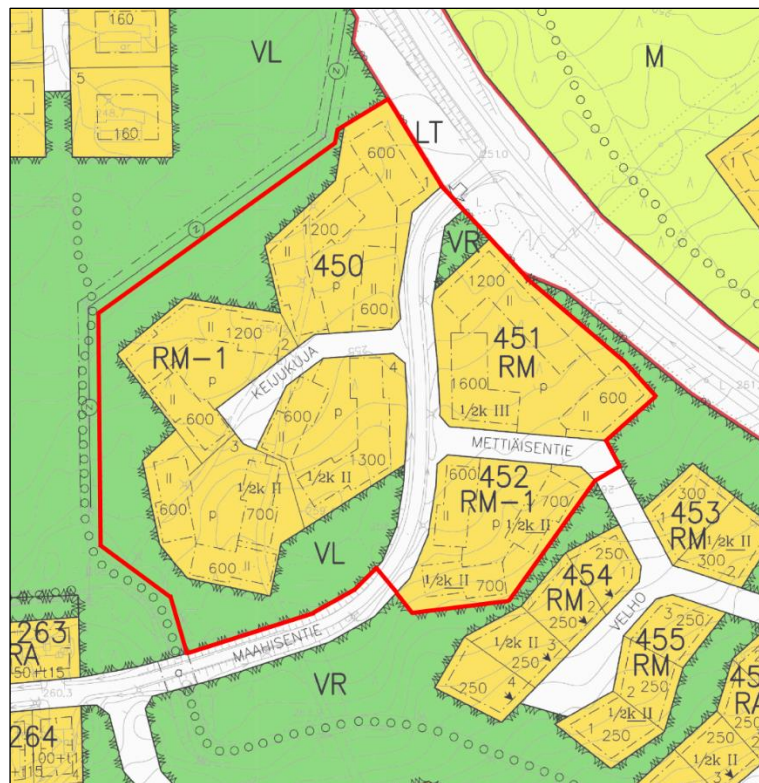

Ote vireillä olevasta osayleiskaavaehdotuksesta.

Asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa Kolarin kunnanvaltuuston 28.4.2009 hyväksymä Kolarin 2. kunnanosa Äkäslompolon asemakaava ja asemakaavan muutos, Maahisentienvarsi, korttelit 450–468. Suunnittelualueelle on asemakaavassa osoitettu matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta (RM, RM-1), lähivirkistysaluetta (VL), retkeily- ja ulkoilualuetta (VR) sekä katualuetta.

Suunnittelualueen likimääräinen raja-
aus asemakaavayhdistelmässä on esitetty seuraavassa kuvassa.

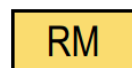
Ote Äkäslompolon asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta.

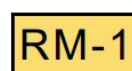
Lähivirkistysalue.

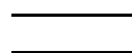
Retkeily- ja ulkoilualue.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue. Alue on tarkoitettu lomahuoneistorakennuksia varten. Yksittäisen rakennuksen enimmäiskoko on 700 kerrosalaneliometriä.

Katu.

Rakennusjärjestys

Suunnittelualueella on voimassa Kolarin kunnan 8.8.2002 voimaan tullut rakennusjärjestys.

Kaavan pohjakartta

Suunnittelualueelle on laadittu kaavan pohjakartta. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (11.4.2014/323) 54 a §:ssä asemakaavan pohjakartalle asetetut vaatimukset.

Rakennuskiellot

Kaava-alueella ei ole voimassa olevaa rakennuskieltoa.

3. Suunnittelun vaiheet

3.1. Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan laadintaan on ryhdytty alueen maanomistajan aloitteesta.

3.2. Osallistuminen ja yhteistyö sekä suunnittelun vaiheet

Viranomaisyhteistyö

(TÄYDENNETÄÄN TARVITTAESSA)

Kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta pyydetään tarvittaessa viranomaisten lausunnot.

Osalliset ja vireilletulo, valmisteluvaihe

Kaavam muutoksen vireilletulosta on päätetty kunnanhallituksessa 22.02.2022 (§ 41). Vireilletulosta on ilmoitettu kunnan ilmoitustaululla ja verkkosivulla sekä kunnan virallisessa ilmoituslehdessä (Luoteis-Lappi) 4.5.2022

6.4.2022 päivätty osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 11.5.-9.6.2022 kunnan verkkosivuilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on saatu Tornionlaakson museon sekä Tunturi-Lapin Vesi Oy:n lausunnot (Liite 4). Kaavan laatijan vastine lausuntoihin on selostuksen liitteenä 5.

Kunnanhallitus hyväksyi 16.9.2022 päivätyn kaavaluonnoksen kokouksessaan 29.11.2022 § 265 ja asetti kaavaluonnoksen nähtäville 22.12.2022–19.1.2023 väliseksi ajaksi.

Kaavaluonnoksesta ei saatu mielipiteitä osallisilta. Kaavaluonnoksesta saatiin Lapin ELY-keskuksen, Tunturi-Lapin Vesi Oy:n, Metsähallituksen sekä Tornionlaakson museon lausunnot. Lapin liitolla ei ollut lausuttavaa kaavaluonnoksesta. Kaavaluonnoksesta saadut lausunnot ovat selostuksen liitteenä 6. Kaavanlaatijan vastine luonnosvaiheen lausuntoihin on liitteenä 7.

Kaavakartalle on ennen ehdotusvaihetta tehty seuraavia muutoksia:

- Korttelin 618 tonttijaotusta on hieman muutettu pohjakartalta puuttuneen olemassa olevan puistomuuntamon sijainnin tar-

kentuessa. Samalla rakennuspaikan 1 kokonaisrakennusoi-
keutta on pienennetty 100 k-m²:ä rakennuspaikan koon muut-
tuessa.

- Kaavakartalle on lisätty puuttuneet kiinteistörajat.
- Pohjavesialueen rajausta on tarkennettu. Kaavaluonnoksessa pohjavesialueen rajauksessa on virheellisesti esitetty pohjave-
sialueen muodostumisalueen raja.
- Kaavan yleisiin määräyksiin on lisätty pohjavesialuetta, jäte-
sekä hulevesiä koskevia määräyksiä:
  - o "Kaikki jätevedet on johdettava yleiseen viemäriin. Kiin-
teistön tai rakennuspaikan omistaja tai haltija on velvol-
linen rakentamaan liittymisjohdon yleiseen viemäriin. "
  - o "Alue sijaitsee osittain vedenhankintaa varten tärkeällä
tai soveltuvalla pohjavesialueella, jolla ei sallita pohjave-
den laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueella
rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa
ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä
vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Ra-
kennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vai-
kuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. "
  - o "Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Alu-
eella ei saa säilyttää irrallaan tai varastoida nestemäisiä
polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita. "
  - o "Rakennuspaikkojen hulevedet tulee pyrkiä ensisijaisesti
imeyttämään rakennuspaikan rakentamattomille alueille.
Pohjavesialueella (pv) kertyvät hule- ja kuivatusvedet tu-
lee ohjata pohjavesialueen ulkopuolelle. Rakennusluvan
yhteydessä tulee esittää rakennuspaikkaa koskeva hule-
vesisuunnitelma. "

3.8.2023 päivätty asemakaavan muutos etenee ehdotusvaihee-
seen.

Kaavaehdotus

Lisätty 22.1.2024:

Kolarin kunnanhallitus on käsitellyt 3.8.2023 päivätyn kaavaehdo-
tuksen kokouksessaan 10.10.2023 § 221.

Kaavaehdotus on ollut yleisesti nähtävillä 1.11-30.11.2023. Kaa-
vaehdotuksesta ei saatu nähtävilläolon aikana muistutuksia osalli-
silta. Kaavaehdotuksesta saatiin Lapin ELY-keskuksen, Tornion-
laakson museon sekä Kolarin teknisen lautakunnan lausunnot. La-
pin liitolla ei ollut lausuttavaa kaavaehdotuksesta. Lausunnot ovat

kaavaselostuksen liitteenä 8 ja kaavan laatijan vastine lausuntoihin liitteenä 9.

Kaavakartalle ei ole tarpeen tehdä muutoksia saadun palautteen perusteella. 3.8.2023 päivätty kaava etenee hyväksymisvaiheen käsittelyyn.

Kaavan hyväksyminen

(TÄYDENNETÄÄN HYVÄKSYMISVAIHEEN JÄLKEEN)

Kolarin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 3.8.2023 päivätyn Äkäslompolon asemakaavan muutoksen, Maahisentienvarsi kokouksessaan __.__.2024 § __.

4. Asemakaavan kuvaus

4.1. Kaavan rakenne

Kaavassa on osoitettu loma-asuntojen korttelialuetta (RA), matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta (RM), lähivirkistysaluetta (VL) sekä katualuetta.

Kaava-alueen pinta-ala on yhteensä noin 4,6 hehtaaria.

Mitoitus

Kaavamuutoksessa alueelle on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 6 300 k-m², josta loma-asuntojen korttelialueille on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 4 800 k-m² ja matkailua palvelevien rakennusten korttelialueelle 1 500 k-m².

Loma-asuntojen rakennuspaikkoja on osoitettu kaavamuutoksessa 20 ja matkailua palvelevien rakennusten rakennuspaikkoja kolme.

Rakennusoikeus on vähentynyt kaavamuutoksessa yhteensä 7 100 k-m²:ä.

Kaava-alueen yksityiskohtainen mitoitus on esitetty asemakaavan seurantalomakkeessa (liite 1, lisätään ehdotusvaiheessa).

Palvelut

Lähimmät palvelut sijaitsevat Äkäslompolossa noin 1,5 kilometriä suunnittelualueesta luoteeseen. Laajemmat Kolarin kuntakeskukseen palvelut sijaitsevat noin 40 kilometrin päässä suunnittelualueesta.

Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Noudattamalla asemakaavassa rakentamisesta annettuja määräyksiä alueen toteutus ei vaaranna luonto-, maisema- tai kulttuuriarvoja. Kaavassa on tarkoituksenmukaisin aluevarauksin, merkinnöin ja määräyksin pyritty vähentämään rakentamisesta johtuvia vaikutuksia sekä turvattu terveellisen ja turvallisen ympäristön muodostuminen.

4.2. Aluevaraukset

Kaavamerkinnät ovat ympäristöministeriön voimassa olevien ohjeiden mukaisia.

Kaavakartta kaavamerkintöineen ja -määräyksineen on selostuksen liitteenä (liite 3).

Korttelialueet

Korttelit 450, 451, 617-620

Loma-asuntojen korttelialue.

Kortteli 452

Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.

Virkistysalueet

Lähivirkistysalue.

Liikenne- ja katualueet

Katu.

4.3. Asemakaavan vaikutukset

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edistäminen

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista kaavaa koskeviksi on tunnistettu ainakin

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Mainittuja valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on pyritty kaavassa edistämään osoittamalla kaava-alueelle tarkoituksenmukaiset virkistysalueet sekä osoittamalla uudet liikenneyhteydet ja rakennuspaikat niin, että läheisille virkistys- ja ulkoilualueille on järjestettävissä kulku mahdollisimman mutkattomasti.

Alueen suunnittelussa on myös huomioitu alueen luoteispuolella kulkevan viheryhteyden jatkuvuus.

Asemakaavan suhde yleiskaavaan

Suunnittelualue on voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu pääosin hotelli- ja matkailupalvelujen alueeksi sekä hotelli- ja matkailupalvelujen alueeksi, jolla ympäristö säilytetään, ja pienemmiltä osin retkeily- ja ulkoilualueeksi. Asemakaavan muutoksessa alueelle osoitetaan matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta sekä loma-asuntojen korttelialuetta.

Loma-asuntojen korttelialueiden osalta kaavamuuotos poikkeaa voimassa olevassa yleiskaavassa alueelle osoitetusta käyttötarkoituksesta. Alueelle ei ole muodostunut kysyntää hotelli- ja matkailupalveluiden alueena ja sille on nähty paremmat edellytykset lähi-alueita vastaavana loma-asuntoalueena. Kaavamuuoksen mukaisena loma-asuntoalueena alueen kokonaisrakennusoikeus sekä rakentamisen merkittävyys pienenevät suhteessa voimassa olevan yleiskaavan sekä asemakaavan sallimaan rakentamiseen.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestörakenne ja -kehitys alueella

Asemakaavan muutoksella arvioidaan olevan positiivisia vaikutuksia alueen väestörakenteeseen ja väestönkehitykseen. Kaavamuuoksen myötä alueelle on odotettavissa lisää matkailijoita sekä loma-asukkaita, jotka hyödyntävät myös alueen palveluita.

Yhdyskuntarakenne

Kaava tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen. Kaava-alueen lähiympäristössä on pääosin loma-asutusta. Äkäslompolon palveluihin on matkaa 1,5 kilometriä.

Asemakaavamuuoksessa osoitetaan uusia lomarakennuspaikkoja sekä päivitetään maankäyttöä matkailua palvelevien rakennusten korttelissa 452. Kaavassa on huomioitu lähiympäristön olemassa oleva rakentaminen sekä liikkuminen osoittamalla viheralueita korttelialueiden välille. Kaavassa on huomioitu myös alueen viihtyvyys sekä järkevät ajoyhteydet rakennuspaikoille.

Palvelut

Asemakaava tukeutuu Kolarin kunnan ja Äkäslompolon taajama-keskuksen palveluihin.

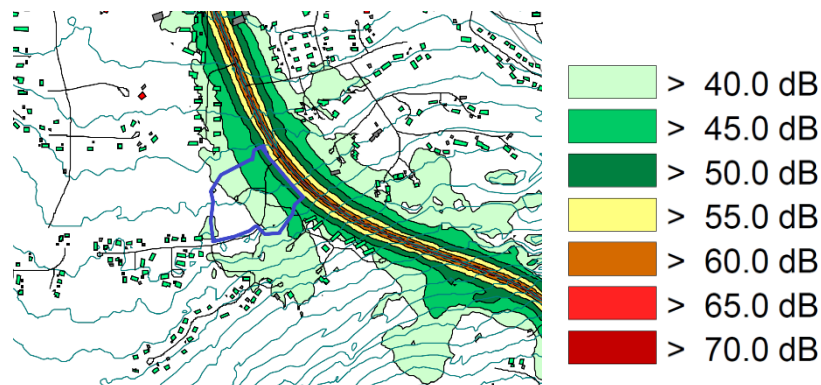

Liikenne ja liikenneturvallisuus

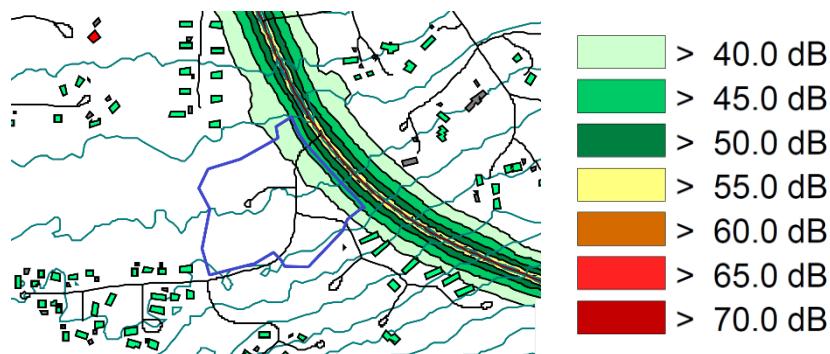
Kaavan toteutuminen lisää hieman alueen liikennettä. Kaavamuu-
toksella ei oleellisesti muuteta voimassa olevan kaavan katuverk-
koa.

Ylläksen osayleiskaavan uudistamistyön yhteydessä on laadittu
meluselvitys suunnittelualueutta sivuavan Tunturitien vuoden 2019
ajoneuvoliikennemäärien mukaan.

Suunnittelualueen sijainti esitetty karttakuvissa suurpiirteisesti si-
nisellä:

Melutilanne päivällä klo 7-22 (Lähde: Ylläksen osayleiskaava, Meluselvitys.
Sweco. 2021).

Melutilanne yöllä klo 22-7 (Lähde: Ylläksen osayleiskaava, Meluselvitys. Sweco.
2021).

Valtioneuvoston päätöksen melutasojen ohjearvoista (VnP
993/1992) § 2 mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla on
ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä
yöohjearvoa 40 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla
taajamassa voidaan kuitenkin soveltaa asumiseen käytettävien
alueiden ohjearvoja, joiden mukaan melutaso ei saa ylittää
päivohjearvoa 55 dB eikä yöohjearvoa 50 dB. Uusilla alueilla
melutason yöohjearvo on kuitenkin 45 dB. Suunnittelualue sijoittuu

taajamaan, joten alueella pyritään noudattamaan asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoja.

Melumallinnuksen mukaan suunnittelualueen lähinnä Tunturitietä olevat osat ylittävät päiväsaikaan suunniteltujen korttelien 450 sekä 451 osalta meluarvon 50 dB. Osalla suunnittelualueesta ylitetään myös päiväsaikainen meluarvo 45 dB. Valtaosa suunnittelualueesta sijoittuu kuitenkin alle 40 dB meluvyöhykkeelle.

Yöaikaan aivan suunnittelualueen rajalla Tunturitien lähellä ylitetään mallinnuksen mukaan meluarvo 45 dB. Osalla suunnittelualueesta ylitetään myös yöaikainen arvo 40 dB. Valtaosa suunnittelualueesta on kuitenkin alle 40 dB meluvyöhykkeellä.

Meluselvityksen perusteella suunnittelualue ei sijoitu alueelle, jossa asumiseen käytettävien alueiden meluohjearvot ylittyisivät.

Melualueiden kannalta on myös huomionarvoista, että meluselvityksen taulukon 2.2 mukaan Tunturitiellä on selvityksessä käytetty keskimääräisen ajoneuvoliikenteen arvona 2 201 ajon/vrk (2019), joka vastaa Tunturitien pohjoispuolista keskimääräistä vuorokausiliikennettä, kun liikenne suunnittelualueen kohdalla on ollut 1 330 ajon/vrk (2019). Suunnittelualueen kohdalla melualueet saattavat siis todellisuudessa olla runsaasti mallinnettua pienemmät.

Taajamakuva

Asemakaavan muutoksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen taajamakuvaan, sillä kaava-alueelle on jo voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu jo runsaasti rakentamista ja kaavamuuutoksessa alueen kokonaisrakennusoikeus vähenee huomattavasti. Kaavamuuutoksessa osoitettu rakentaminen on voimassa olevaan asemakaavaan nähden pienimittakaavaisempaa, sillä alueelle osoitetut rakennuspaikkakohtaiset rakennusoikeudet ovat aiempaa pienempiä ja sallitut kerrokorkeudet matalampia.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Suunnittelualueella ei ole tiedossa olevia muinaismuistokohteita tai rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteita.

Tekninen huolto

Alue on liitettävissä sähkö- ja vesihuollon verkostoihin.

Sosiaalinen ympäristö ja virkistys

Asemakaavan muutoksessa on osoitettu korttelialueita loma-asumiseen sekä virkistykseen. Korttelialueille on osoitettu kulku Maahisentien, Keijukujan sekä Mettiäisentien kautta. Kaavamuutoksessa on osoitettu myös uudet katualueet Hiidenpolku ja Haltijankuja.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Maisemarakenne, luonnonolot

Kaavamuutoksella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen luonnonoloihin tai maisemaan, sillä rakentamisen määrä sekä korkeus ja alueen rakennusoikeudet pienenevät kaavamuutoksessa runsaasti suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan.

Korttelialueiden väliin on pyritty osoittamaan tarpeeksi viheraluetta ja rakentamisen sopeuttamista ympäristöön ja maisemaan on ohjattu kaavamääräyksin. Asemakaava-alueella on lisäksi voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpidekielto.

Pohjavedet ja pienilmasto

Kaava-alue sijoittuu osin Röyhkämukanmaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueelle (VHA6, 12273167, luokka II).

Pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi on kaavakartalla annettu pohjavesialuetta koskevia määräyksiä. Alueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Rakennukset on perustettava niin, ettei rakentaminen vaikuta pohjaveden korkeuteen eikä virtauksiin. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Alueella ei saa säilyttää irrallaan tai varastoida nestemäisiä polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita. Hule- ja kuivatusvedet tulee ohjata pohjavesialueen ulkopuolelle.

Kaavassa annettuja määräyksiä noudattamalla kaavalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen pohjaveteen tai oleellista vaikutusta pienilmastoon.

Maa- ja kallioperä

Suunnittelualueen maaperä on hiekkamoreenia ja kallioperä kvartsiittia sekä biotiittiparagneissia (lähde: <http://gtkdata.gtk.fi/maan-kamara/#>). Alueen rakennettavuus on hyvä.

Asemakaavan muut vaikutukset

Kaavalla ei ole olennaisia vaikutuksia terveyteen tai turvallisuuteen, eri väestöryhmiin, sosiaalisiin oloihin tai kuntatalouteen.

4.4. Ympäristön häiriötekijät

Alueella tai sen lähellä ei ole häiriöitä aiheuttavia toimintoja.

4.5. Nimistö

Alueelle osoitetaan uudet Haltijankuja ja Hiidenpolku -nimiset kadut.

5. Asemakaavan toteutus

5.1. Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavan muutoksen yhteydessä ei ole laadittu erityisiä toteutusta ohjaavia suunnitelmia. Asemakaavan toteutumista ohjaa kaavakartan lisäksi tämä kaavaselostus.

5.2. Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen toteuttaminen voidaan käynnistää, kun asemakaava on kuulutuksella saanut lainvoiman.

Rakennuspaikkojen suunnittelussa on varmistettava, että mahdollisissa onnettomuustilanteissa pelastusajoneuvoilla on vapaa pääsy onnettomuuskohteeseen.

5.3. Toteutuksen seuranta

Alueen toteutuksen seurannasta ja valvonnasta vastaa Kolarin kunta.

Turussa 3.8.2023 (22.1.2024)

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742